
[Home](#) / Üliõpilaste ootused tagasisidele

Üliõpilaste ootused tagasisidele

Üliõpilaste ootused õppejõududelt saadavale tagasisidele Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilaste näitel

Killu Aavik

Tagasiside andmine ülikoolis on saanud väga aktuaalseks, sest tagasiside on otseselt seotud üliõpilaste motivatsiooni tõstmise ning õpitulemuste parandamisega. Tagasiside pole tihtipeale edasiviiv või puudub see üldse, uuringud näitavad, et üliõpilaste arvates on tagasisidestamine õppeprotsesside juures nõrgim lüli. Uurimistöö probleem on sõnastatud küsimusena : Millised on Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilaste ootused õppejõududelt saadavale tagasisidele? Uurimuse eesmärgiks on analüüsiv ülevaade üliõpilaste ootustest tagasisidele. Empiiriliste andmete kogumiseks kasutati avatud- ja valikvastustega internetiküsitlust ning valimiks oli 19 Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilast. Andmetest ilmnes, et üliõpilased ootavad õppejõududelt kirjalikku tagasiside õige ajastusega, soorituse tugevuste ja puuduste väljatoomist ning konkreetseid näpunäiteid, millele tugineda edaspidi. Üliõpilased tõid välja, et tihti jääb tagasiside arusaamatuks ning on liiga üldine. Üliõpilased väärtustavad põhjalikku tagasiside ning see on nende arengu jaoks väga oluline.

Võtmesõnad: tagasiside, üliõpilaste ootused, jätkusuutlik tagasiside, tagasisidestamise viisid

Sissejuhatus

Igal üliõpilasel on individuaalsed eelistused ja ootused õppejõududelt saadavale tagasisidele, et see oleks tema jaoks võimalikult arendav. Tagasiside on tähtsaim, mida saame anda, et aidata õpilastel õppida (Brown, 2004). Tagasiside eesmärgiks õppeprotsessis on informeerida üliõpilast, sellest kuidas ja kust saab nende õppimist parandada või täiustada. Õppejõududel on tagasiside

andmiseks palju erinevaid võimalusi ning tagasiside võib olla formaalne või mitte formaalne (College Policy on Feedback on Assessment).

Üliõpilased peavad tagasisidet oluliseks osaks õppeprotsessist. Üliõpilasesindajad ei tõstata teaduskondades ja senatis tagasiside teemat põhjuseta, vaid selleks, et õppejõud, juhid ja üliõpilased väärtustaksid õppetöö kvaliteeti ühte moodi. Nii saavutavad tudengid vajalikud õpiväljundid ja suureneb õppejõudude endi rahulolu õpetamisega. Kui õppeainete tagasiside on puudulik, siis tuleb koos programmi- või struktuuriüksuse juhiga leida võimalused olukorra parandamiseks (Kalda, 2013). Seega on oluline, et üliõpilased ja õppejõud väärtustaksid tagasisidet samaväärselt ning arvestaksid üksteise ootuste ja vajadustega.

Artiklis defineeriti tagasisidet kui eesmärgipärast ja kokkulepetele põhinevat viisi, läbi mille saab üliõpilane suunavat ning konstruktiivset kriitikat sooritusele. Õppejõul tuleb otsustada, millise võimupositsiooni võtab, kas tagasiside hakkab peegeldama õppejõu lahendusi või annab juhendaja tagasisidet sellisel moel, et lahendused oleksid lõppkokkuvõttes üliõpilase omad (Kärtner, 2010).

Ootuste teadvustamisel on üliõpilasel võimalik esiteks otsustada, millised ootused on põhjendatud ja millised põhjendamata ning teiseks on teadvustatud ootusi võimalik selgelt väljendada. See loob paremad võimalused ootustele vastamiseks. Üliõpilaste ootuste tundmisel on õppejõududel võimalik neid kohandada oma ootustega, üliõpilasi mõista ning kujundada õppekeskkonda selliselt, et see paremini soodustaks õppetegevust. (Kuljus, Tiido, 2010)

Teadusartikli jaoks uuriti üliõpilaste ootuseid tagasisidele kvalitatiivse uurimisviisi – küsimustikuga, mis koostati SurveyMonkey keskkonnas ning edastati üliõpilastele läbi sotsiaalmeedia kanali. Uurimistöö probleem on sõnastatud küsimusena : Millised on Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilaste ootused õppejõududelt saadavale tagasisidele? ning uurimuse eesmärgiks on analüüsiv ülevaade üliõpilaste ootustest õppejõududele antavale tagasisidele.

Varasemad uuringud tagasisidest üliõpilastele

Tagasiside on efektiivsem, kui see arvestab üliõpilase enesehinnanguga. Kõrge enesehinnanguga tudengid hindavad rohkem tagasisidet, mida nad ise endale annavad, samal ajal, kui madala enesehinnanguga üliõpilased võtavad kuulda pigem teisi. Efektiivne tagasiside peaks sisaldama mõõdukas mahus positiivset ja limiteeritud mahus negatiivset tagasisidet (Brinko, 2010) ning tagasiside tõhusus sõltub sellest, mis eesmärgil seda antakse (Hattie ja Timperley, 2007). Liigse positiivse tagasiside puhul võib juhtuda, et üliõpilane muutub enesega rahulolevaks ning areng

peatub, negatiivse tagasisidega võib kaasneda motivatsiooni kadumine ning tulemuseks on arengu peatumine. Uuringud näitavad, et kõrge enesehinnanguga üliõpilastel on raske mõista negatiivset tagasiside ja seda teadvustada. Negatiivne tagasiside peaks olema kirjutatud positiivse tagasiside vahele ning teadlaste sõnul peab tagasiside algama ja lõppema positiivselt (Brinko, 2010).

2011. aastal National Union of Studentsi (NUS) poolt läbi viidud uuringutes selgus, et 61% uuringus osalenud üliõpilastes on tagasiside ajastusega rahul. Oluline on, et tagasiside saades oleks üliõpilastel nende tehtud töö või ülesanne veel värskelt meeles, et nad saaksid seda kasutada ja tehtut reflekteerida. Tagasiside, mille saamine võtab üle mitme nädala, ei ole enam tudengile kasutoov. National Union of Students koostas 2011 aastal "Õpilaste kogemuste raportid", kuhu lisatud uuringu tulemustest selgus, et 23% üliõpilastest saab tagasiside kahe nädala jooksul. Suur (24%) oli nende üliõpilaste osakaal, kes pidid ootama tagasisidet viis või enam nädalat. Uuritavatest 64% tõid välja, et ootused tagasisidele on 2.nädala jooksul ja 98% neist pidasid oluliseks kindlasti saada tagasisidestatud 4.nädala jooksul. Õppejõud põhjendasid pikale venivat tagasisidet suure töökoormusega ning tõid välja, et olukorda saaks parandada sellega, kui anda esmalt üldine tagasiside kõigile tudengitele ja mõni aeg hiljem pöörduda kõigi poole individuaalselt (Merri, Price, Carless, Taras 2013) .

Üha enam üliõpilasi saab tagasiside interneti teel. 2008.aastal ei moodustanud internetis saadav tagasiside isegi mitte 1%, tänaseks on interneti vahendusel saadava tagasiside maht kasvanud 1/3 kogu tagasisidest. Interneti teel saavad tagasisidet kõige enam arstiteaduskonna õpilased ja kõige vähem kunsti õppivad tudengid, see tuleneb sellest, et nende ootused tagasisidele on erinevad ning arstiteaduskonna üliõpilastel on tihti lihtsam aru saada tagasisidest, kui nad saavad seda korduvalt üle lugeda ja endale meelde tuletada (Merri, Price, Carless, Taras 2013) .

Samas uuringus osalenud tudengid tõid välja, et eelistavad suulist tagasisidet (91%) teistele tagasisidestamiseviisidele, 24% neist kinnitas, et suuline tagasiside on põhiliseks tagasisidestamise viisiks ja 67% sooviksid, et saaksid tagasiside suuliselt. Siit ilmnes erinevus erialade vahel: humanitaarainete tudengid eelistavad suulist tagasiside, reaalinete ja arstiteaduse üliõpilased aga kirjalikku. Üliõpilased, kes eelistasid suulist tagasisidet, tõid välja, et nende jaoks on selline tagasisidestamise viis arusaadavam ning nad oskavad seda hiljem oma töös kasutada. Seda kinnitas 80% tudengitest, samal ajal, kui kirjaliku tagasiside eelistajatest kinnitas seda 63%. Tagaside peab olema selge ja mõistetav, et see oleks saavutatav (Merri, Price, Carless, Taras 2013) .

Konstruktiivsus on oluline, sest üliõpilased soovivad teada, kas nad on ülesannetest õigesti aru saanud ning, kas nende senine progress on piisav. Teiseks soovivad nad teada mida on teinud hästi, et nad saaksid sarnaselt tegutseda järgnevatel kordadel ning mis on soorituse nõrgad kohad, et saaksid keskenduda nende arendamisele tulevikus. Paljud õpilased ei nõustu saadud tagasisidega ning ei ole valmis sellest õppima ja seda enda kasuks ära kasutama (Merri, Price, Carless, Taras 2013) .

Tagasisidestamise viisid

Brown ja Glover (2006) on välja toonud kolm võtmesõna, mida kasutatakse tagasiside andmisel: sisu kommenteerimine, oskuste kommenteerimine ja motiveeriv kommenteerimine. Sisu kommentaarides tuuakse välja sisu sobivus, puudujäägid, näidete ja tõestuste kvaliteet, argumentide kvaliteet ning nende täpsus. Üle poolte tudengitest tunnistavad, et tihti ei mõista nad nende kommentaaride sisu või vajaksid detailsemat selgitamist. Sisu kommentaarid, mis jäävad õpilastele arusaamatuks, kaotavad oma väärtuse. Kommentaare sisule antakse üldjuhul terve töö mahus, mitte erinevatele osadele, millest töö koosnes. Tagasisidestajatel soovitatakse sellise tagasiside puhul kirjutada juurde põhjendus, kuid see on keeruline ja paljud tagasiside andjad ei oska põhjendada piisavalt selgelt, et sellest tegelikkuses kasu oleks. Brown ja Knight (1994) rõhutavad mitmekülgse tagasiside tähtsust kõrghariduses, sageli on tagasiside vaid tagasisidestaja ja üliõpilase vaheline, kuid sinna peaks kaasama ka näiteks kursusekaaslased, kes võivad märgata erinevaid nüansse ja anda ideid, mis õppejõul jäid märkamata.

Oskusi kommenteerides lähtutakse üldisest sooritusest ning antakse tagasisidet vormistusele, stiilile, töö selgusele, keelekasutusele ja refereerimisele. 2/3 üliõpilastest peab neid kommentaare enda jaoks kõige edasiviivamaks, sest need on üldjuhul kergemini mõistetavad. Sellist tagasisidet võib nimetada ka edasisideks, need on arendavad ja kasulikud üliõpilase tuleviku perspektiivis. Sellisest tagasisidest saadud teadmisi kasutavad üliõpilased oma tulevastes sooritustes kõige rohkem (Merri, Price, Carless, Taras 2013).

Kiitmiseks ja julgustamiseks kasutatakse motiveerivaid kommentaare. Nende puhul tuli välja, et üliõpilased sageli ei saa aru, mille eest neid kiidetakse või ei pidanud ise tehtud tööd kiitmise vääriliseks. Uurijad soovitavad tagasisidestajatel selliseid kommentaare kirjutada, sest see ei nõua tagasiside andjalt erilist pingutust – need küll ei tõsta üliõpilase teadmisi või oskusi, kuid on siiski väga motiveerivad ning üliõpilaste arvamus tagasisidest on positiivsem (Merri, Price, Carless, Taras 2013).

Edasiside on disainitud üliõpilaste tulevikku, et luua paremaid võimalusi jõuda parema tulemuseni tagasisidestaja ja üliõpilase vahel ning korrigeerima üliõpilase järgmisi sooritusi (Merri, Price, Carless, Taras 2013). Carless (2006) on edasisidet defineerinud kui protsessi, mis toetab ja informeerib üliõpilast ülesande teostamisel ning samal ajal arendab võimet eneseregulatsiooniks tulevaste ülesannete suhtes. Edasiside on üliõpilaste poolt kõige kõrgemalt hinnatud tagasiside saamise osa.

Suulised esitlused on kõrghariduses tavalised, sellist õppetulemuste vormi peetakse väga heaks õppekogemuseks, sest sel juhul peab õpilane rohkem panustama ja teadma, kui lihtsalt kirjalikku tööd esitades. See on personaalsem, nõuab sügavamat pühendumist ning viib paremate tulemusteni. Sageli on suulise esitluse auditooriumiks kursusekaaslased ja õppejõud, mis annab võimaluse avatud dialoogiliseks tagasisideks. Suulised esitlused on kasulikud nii esinejale, kui kursusekaaslastele, sest neist saab arendada enda avaliku esinemise oskusi, õppida teistelt ning saadud tagasisidest, kuid sellel on ka üks tingimus – kõikide üliõpilaste vahel peab olema usalduslik suhe (Merry, Price, Carless ja Taras 2013). Suulise tagasiside eeliseks on see, et paljudel juhtudel antakse seda kohe peale töö esitamist, ehk siis selle ajastus on hea, teiseks oluliseks plussiks on see, et saab esitada lisaküsimusi. Suulise tagasiside nõrkadeks kohtadeks on see, et seda on keeruline meelde jätta ning hääletoon ja kehakeel võib anda valesid signaale (Brown, 2006)

Kirjalik tagasiside on seni kõige levinum tagasisidestamise viis (Brown ja Knight, 1994). Kirjalik tagasiside on piiratud ning kaasneda võib probleeme näiteks käekirja lugemisega, mis võib omakorda põhjustada tagasiside mitte mõistmise (Price, 2007). Uuringud näitavad, et üliõpilased ei pea kirjalikku tagasisidet piisavalt personaalseks ning kui tegu on käsitsi kirjutatud tagasisidega, siis võib arusaamatu käekiri tekitada palju segadust. Tagasisidestajale on kirjalik tagasiside aeganõudev, peab olema pühendunud ning valima hoolikalt oma sõnu, lisaks sellele tuleb väljendada end selgelt (Brown, 2006). Tihtipeale jääb kirjalik tagasiside ühepoolseks ja õpilased ei saa esitada täpsustavaid küsimusi. Kirjaliku tagasiside eeliseks on see, et kui see on arusaadav ja edasiviis, siis on võimalik seda alati uuesti üle lugeda.

Nagu eelpool nimetatud on tagasiside ajastus väga oluline ning tihti kaotab see oma tähtsuse, kui seda antakse liiga hilja. Tänapäeval toimub väga suur osa inimeste omavahelisest suhtlusest internetis. Selleks on loodud erinevad keskkonnad mille kaudu inimesed saavad vahetada meile, laadida üles videoid ja heliklippe. Sellisest suhtlusest on saanud ka tagasisidestamisel väga tähtis osa. Üliõpilased väärtustavad audio kasutamist tagasiside andmisel, kui see on hea kvaliteediga, neil on seda kergem mõista, see on analüüsivam ning personaalsem, kui kirjalik tagasiside.

Tagasisidestajad väärtustavad audio tagasiside juures kõige rohkem seda, et nad saavad häälega rõhutada tähtsaid osi ja anda selgitusi, mida nad kirjaliku tagasiside juures ei lisaks. Videoid on kasutatud õpetamiseks ja tagasisidestamiseks juba aastaid, üliõpilased eelistavad lühikesi videoid ja nende tõhusus võib olla üliõpilasele rikastavam kui audio, sest häälele lisandub ka kehakeel.

Mõlema tagasisidestamise viisi juures on tudengite arvates suur eelis see, et nad saavad audiot ja videot uuesti üle kuulata ja vaadata, kui midagi arusaamatuks jäi (Crook, Mauchline, Maw, Lawson, Drinkwater, Lundqvist, Orsmond, Gomez ja Park, 2012). Lisaks sellele saab interneti teel tagasisidet anda üliõpilastele, kes ei asu tagasisidestajaga samas kohas, näiteks on tudeng teises linnas või riigis. Selliste tagasisidestamise viiside juures võib aga tehnika või lindistuse, video kvaliteet alt vedada või üliõpilane loobub üldse tagasisidet kuulatamast/vaadatamast (Brown, 2006). Uuringud näitavad, et interneti teel tagasisidestamine sobib paremini kõrge enesehinnanguga üliõpilastele, sest nad on ennastjuhtivamad (Brinko, 2010).

Tagasisidet andes tuleb keskenduda sisule, oskustele ja motiveerivatele kommentaaridele. Tudengid ootavad tagasisidet, mis hõlmab konstruktiivset kriitikat soorituse tugevustest ja nõrkustest. Üliõpilased eelistavad õppejõududelt põhjendatud suulist tagasisidet, mis arvestaks tudengi enesehinnanguga ning ootavad, et tagasiside oleks suunatud tulevikku, et tagada edasisi paremaid sooritusi.

Meetod ja valim

Uurimistöö eesmärgile ja probleemile vastavalt valiti uurimismeetodiks internetipõhine küsitlus. Küsitlus on üks levinumaid uurimismeetodeid info hankimiseks mingis kindlas valdkonnas. Antud meetodiga saab uurida hoiakuid, uskumusi, eelarvamusi aga ka nende uskumuste tugevust, uuritavate teadmisi, motiive ja materjaalset olukorda (Kidron, 2008).

Internetipõhine ankeetküsitlus on sobilik, sest uuritavateks on Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilased. Üliõpilased on kiire elutempoga, seega aitab internetipõhine küsitlus kaasata rohkem uuritavaid, sest nad saavad valida vastamiseks aja ning koha ise.

Meetodi tugevusteks on kiire läbiviimine, odavus ja lihtsus. Küsitlusuuringute eeliseks peetakse seda, et selle abil saab koguda suure hulga andmeid: küsimustikuga võib haarata palju inimesi ja esitada neile rohkelt küsimusi. Kui ankeedid on hoolikalt koostatud, siis saab andmeid kiirelt talletada ja analüüsida. Ajakava ning kulutusi on võimalik üsna täpselt ette planeerida (Kidron, 2008). Veebipõhise küsimustiku suureks eeliseks on see, et küsitletavad ning küsitaja ei pea olema füüsiliselt ühes kohas, seega saab kaasata inimesi, kes asuvad territooriumaalselt kaugel – see

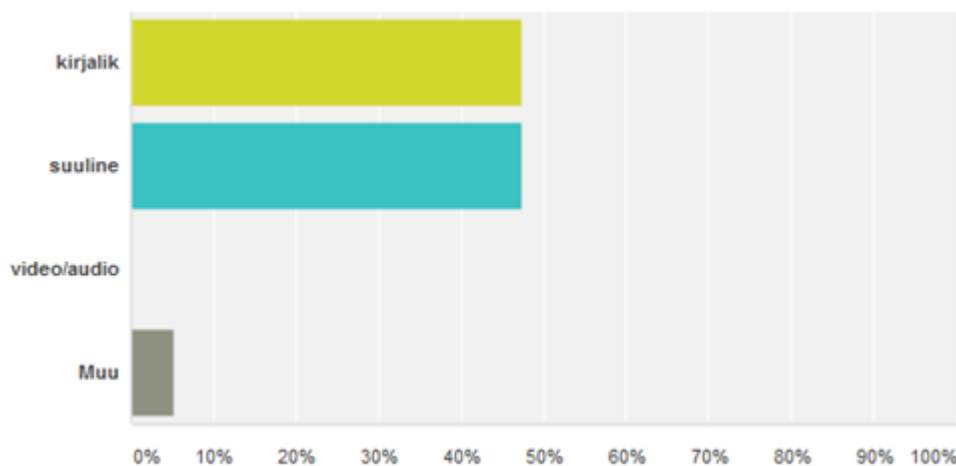
tagab mitmekülgsemad tulemused. Veebipõhise uurimismeetodi puhul ei saa uurija muuta oma eelarvamuste või teadmistega vastaja vastuseid, ehk siis see vähendab andmete moonutamise ohtu. Lisaks sellele on netipõhised vastused üldjuhul kuhugi salvestunud ning eksimusi on hiljem lihtne leida (Tooding, 2007). Meetodi nõrkusteks peetakse uurija valikuline suhtumine materjali, autentsus ja andmete pinnapealsus. Uuritavad ei pruugi olla piisavalt pädevad küsimustele vastama ning esile võib tõusta keele ja kultuuri probleemid. Hea küsimustiku koostamine võtab aega ning nõuab koostajalt erinevaid teadmisi (Tooding, 2007).

Uurimistöö teemast lähtuvalt oli uuritavateks 19 Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi 2014/2015 õppeaasta bakalaureuse õppe erinevate kursuste üliõpilased. Küsimustik oli üliõpilastele vastamiseks üleval 15.02.2015-24.03.2015. Uuringust selguvad ootused tagasisidele, mis esindavad vaid Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilasi.

Tulemused

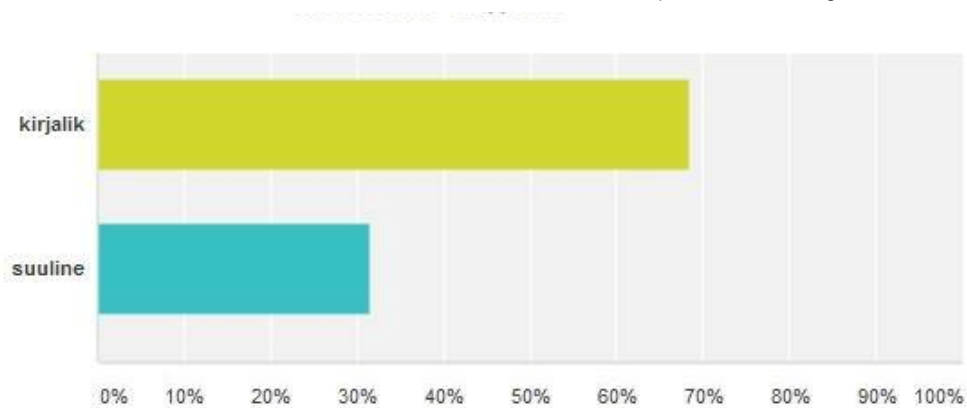
Andmeid analüüsiti küsimuste lõikes, selle tulemusel jagati tulemused kolme kategooriasse: tagasisidestamise viis, edasiviiv tagasiside ning ebaefektiivne tagasiside ja reflekteerimine.

Tagasisidestamise viis

Joonis 1. Enimkasutatav tagasisidestamise viis

Enim kasutatakse kirjalikku ja suulist tagasisidet, 47% vastanuist saavad tagasiside nendel kahel viisil. 6% kasutajatest saab tagasiside vaid läbi ÕISI hinde.

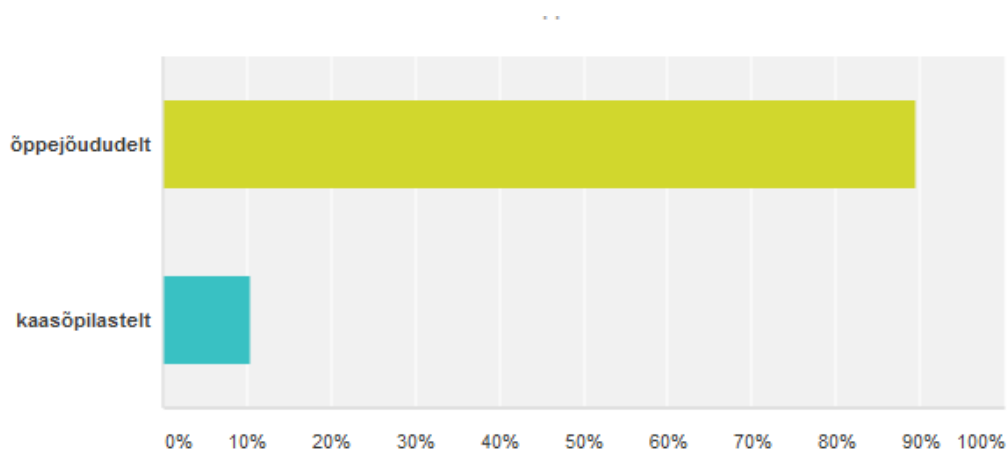
Joonis 2. Eelistatud tagasisidestamise viis

Kirjalik tagasiside on eelistatud 69% üliõpilaste poolt, samal ajal kui 31% vastanuist töid välja, et nemad eelistavad saada suulist tagasiside.

Üliõpilane 1: Kirjaliku eelistan seetõttu, et kui see on põhjalik, siis saan seda uuesti ja uuesti vaadata.

Suulise tagasiside eelistena toodi aga välja:

Üliõpilane 2: Sest siis tuleb välja ka tagasisidestaja emotsioon ja ta saab veel jutu käigus midagi lisada, kui meelde tuleb.

Joonis 3. Eelistatud tagasiside

Küsimusele kellelt üliõpilased soovivad tagasisidet saada vastas 10% vastanuist, et kaasõpilastest, 90% üliõpilaste soov on seda saada õppejõududelt.

Üliõpilane 3: Õppejõud oskab ilmselt suurema tõenäosusega õigele asjale tähelepanu pöörata/tagasisidet anda.

Samas tõid mitmed üliõpilased välja, et neile meeldiks saada tagasisidet nii kaasõpilastelt, kui õppejõududelt.

Üliõpilane 4: Eelkõige õppejõududelt, sest nemad peaksid olema enamasti asjatundjad. Aga samuti soovin saada ka tagasisidet ka kaasõppijatelt. Tuleb ette olukordi, kus kaasõppijad annavad edasiviivamat tagasisidet, kui õppejõud.

Küsimusi analüüsid selgus, et üliõpilased eelistavad saada kirjalikku tagasisidet õppejõududelt, kuid võimalusel sooviksid nad saada tagasisidet ka kaasõpilastelt. Kirjaliku tagasiside eeliseks peavad nad seda, et saavad tagaside vajadusel uuesti lugeda.

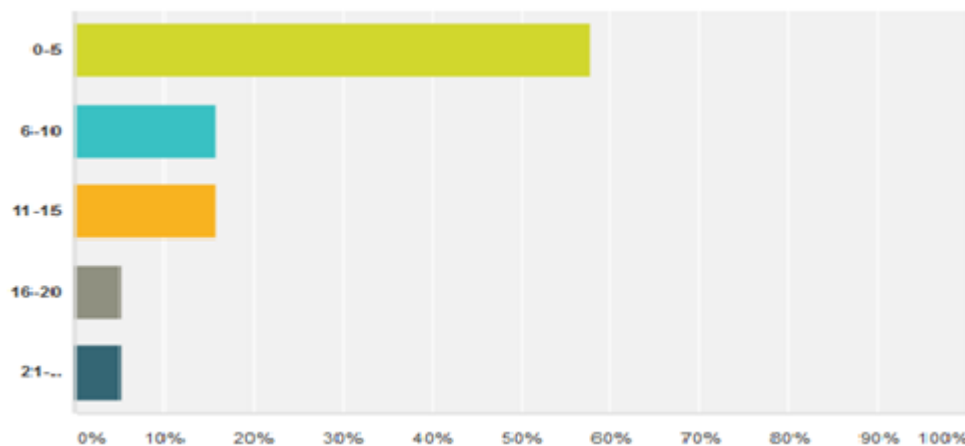
Edasiviiv tagasiside

Teises kategoorias esitati üliõpilastele kolm küsimust selgitamiseks välja, milline on nende jaoks edasiviiv tagasiside ning, kas neid motiveerib positiivne või negatiivne tagasiside. Avatud küsimusena paluti üliõpilastel selgitada, milline on nende jaoks edasiviiv tagasiside.

Üliõpilane 5: Kus tuuakse välja väga hästi tehtud asjad ja arendamist vajavad kohad. Tore oleks, kui ka suunatakse sellele, kuidas saab paremini teha. Näiteks kust vastavat infot otsida. Kui tegu on tagasisidega, mis on pigem negatiivne siis võiksid olla lisatud põhjendused, et miks on oluline teha midagi paremini, kui mul tehtud oli.

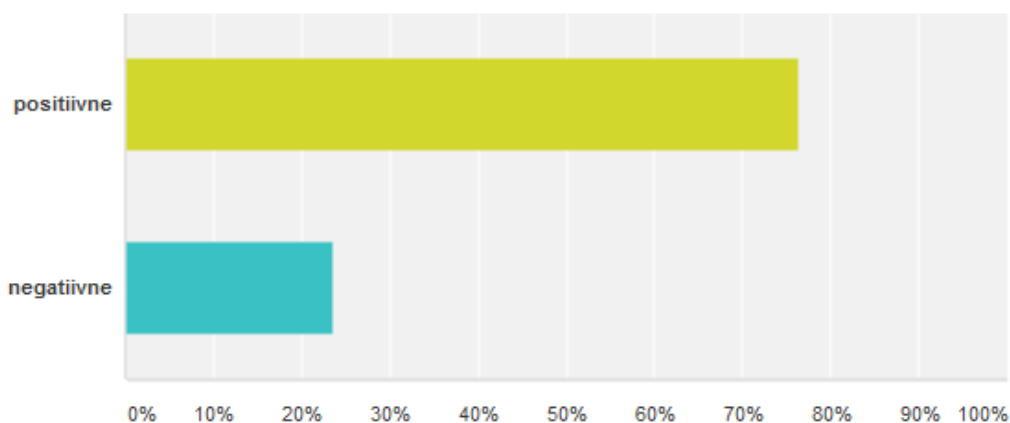
Mitmed vastanud tõid välja, et nad tahaksid konkreetseid juhiseid, kuidas tööd paremini teha ning, et tagasiside peaks keskenduma nii hästi tehtud kohtadele, kui ka kohtadele, mida tuleks arendada.

Üliõpilane 6: Hea tagasiside toob välja töö head kohad ja samuti kohad, mida saab paremaks teha. Alati võiks õppejõud juurde tuua ka konkreetsemad punktid, KUIDAS paremini vastata või oma kodutööd teha. Võiks välja tuua ka eriti huvitavad kohad tööst, mis teda üllatasid

Joonis 4. Edasiviiv tagasiside päevades

58% vastanuist tõi välja, et nende jaoks on edasiviiv tagasiside see, mille nad saavad 0-5 päeva jooksul, 16% üliõpilastest leidis, et tagasiside on edasiviiv 6-10 päeva jooksul, sama suur protsent pidas seda edasiviivaks ka 11-15 päeva jooksul saadavana. 5% vastanuist pidas tagasisidet efektiivseks ka veel peale 16. päeva või 21.päeva möödumisel.

Joonis 5. Motiveeriv tagasiside

76% üliõpilastest vastas, et neid motiveerib positiivne tagasiside.

Üliõpilane 4: See on innustav kuidagi. Loomulikult mulle meeldiks, et selle positiivsuse kõrval oleks ka puudused välja toodud. Aga minu jaoks on oluline, et positiivsed asjad oleksid kindlasti välja toodud, see motiveerib, et "oh ma nägin vaeva, sain valmis ja mul läks hästi, tasub ka järgmine kord teha. " vms. Ainult negatiivne tagasiside tekitab tunde, et miski pole piisavalt hea. Pigem demotiveerib.

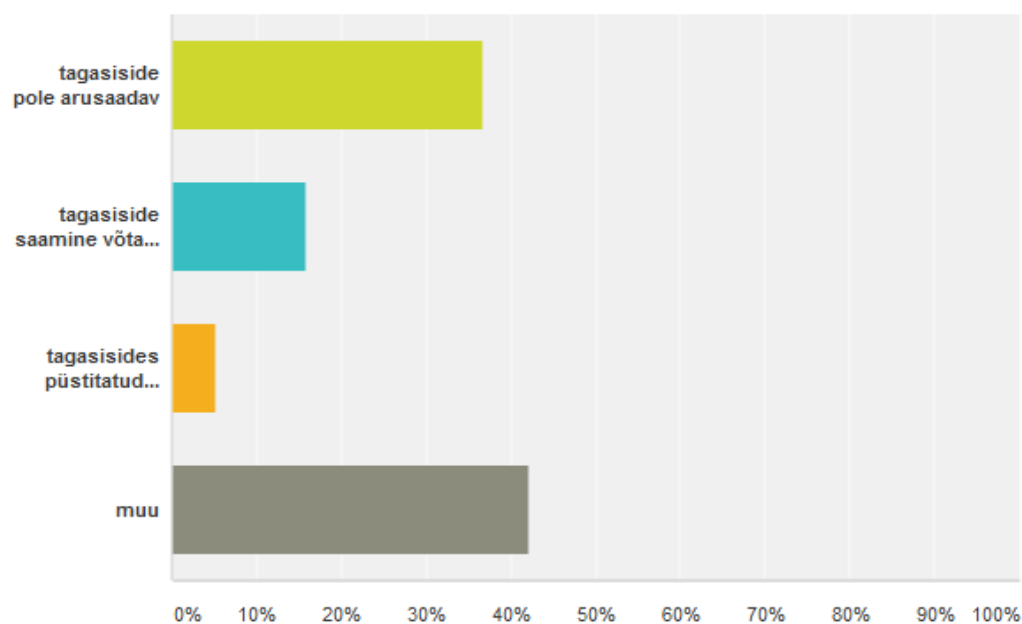
Mitmed vastanuist töid välja, et nende jaoks on edasiviiv tagasiside konstruktiivne.

Üliõpilane 7: Tahaks öelda, et konstruktiivne, mis on segu positiivsest ja negatiivsest. Ühelt poolt on minu jaoks oluline, et keegi näeb minu pingutust või positiivseid oskusi/teadmisi ja teiselt poolt on oluline, et tagasiside suunaks minu tähelepanu ka vajakajäämistele ja pakuks uut vaatenurka probleemile.

Andmeid analüüsid selgus, et üliõpilased ootavad õppejõududelt tagasisidet, mis hõlmab nii tugevusi, kui ka nõrkusi, nad ootavad konkreetseid juhendeid ning põhjendusi. 3/4 üliõpilastest peavad edasiviivaks tagasisidet, mille nad on saanud viie päeva jooksul ning neid motiveerib positiivne tagasiside rohkem, kui negatiivne, sest see on innustav ja annab julgust.

Ebaefektiivne tagasiside ja reflekteerimine

Kolmandas kategoorias uuriti üliõpilastelt põhjusi, miks tagasiside ei ole efektiivne ning, kas nad reflekteerivad peale tagasiside saamist.

Joonis 6. Ebaefektiivne tagasiside

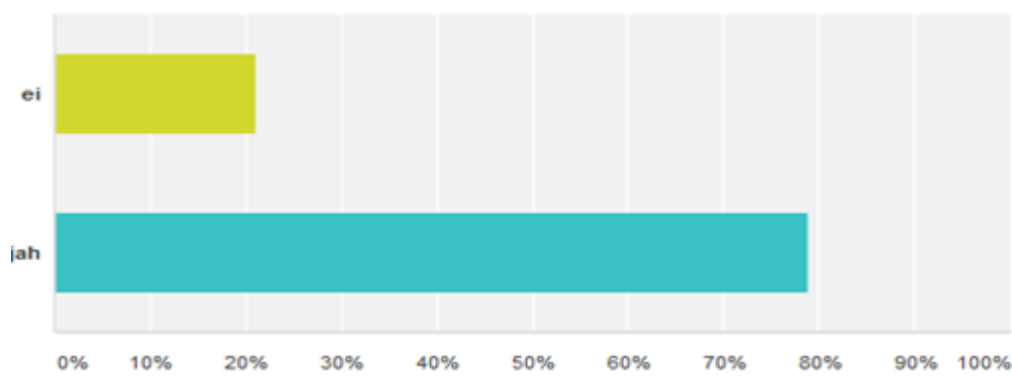
42% vastanuist vastas “muu” ning lisasid juurde, et tagasiside on liiga üldine või ei ole piisavalt isiklik.

Üliõpilane 8: Tagasiside on liiga ümmargune ehk tegelikkuses pole arusaadav, mida ja miks õppejõud ütles ja mõtles.

Mõned vastanuist leidsid, et põhjuseid võib olla mitu.

Üliõpilane 4: Pigem nagu kõige kombo. Võib-olla ka üldse puuduv tagasiside, või tagasiside ainult hinde näol pole lihtsalt piisav. Võib-olla ka liiga üldistav tagasiside, mis ei anna otseselt mulle midagi.

37% üliõpilastest leidis, et tagasiside ei ole arusaadav, 16% jaoks pole tagasiside efektiivne sest selle saamine võtab liiga kaua aega ning 5% leiab, et tagasisides püstitatud eesmärgid pole saavutatavad.

79% üliõpilastest vastas, et nad reflekteerivad peale tagasiside saamist, kuid ükski neist ei toonud välja, et teeksid refleksiooni kirjalikult.

Üliõpilane 1: Vaatan ja mõtlen alati sellele, mis tagasisides on öeldud, mingi süsteemi järgi ei reflekteeri. kui tagasiside on kirjalik, vaatan põhjalikumalt läbi ning saan seda järgnevates töodes uuesti vaadata ja sellest õppida.

Mõned üliõpilased peavad oluliseks tagasiside adekvaatsuse kontrollimist.

Üliõpilane 4: Näiteks kirjaliku töö tagasiside puhul loen enda töö uuesti läbi. Pööran tähelepanu kommenteeritud punktidele. Kontrollin tagasiside adekvaatsust. Kui sain millegi kindla kohta negatiivset tagasisidet, siis analüüsin, kas põhjus oli ajapuuduses, teadmatuses või lohakuses. Kui saan positiivset tagasisidet siis pööran ka sellele tähelepanu ja proovin seda kasutada ka tulevikus. Suulise tagasiside puhul teen märkmeid ja analüüsin samuti nende paikapidavust.

Pealiskaudsus on suurimaks põhjuseks, miks tagasiside ei ole efektiivne, lisaks sellele on suureks takistuseks see, kui tagasiside ei ole piisavalt arusaadav või tuleb liiga hilja. Suur osa vastanuist väidab, et nad reflekteerivad peale tagasiside saamist, kuid seda oma mõtteis, mitte kirjalikult.

Arutelu

Vastupidiselt National Union of Studentsi (Merri, Price, Carless, Taras 2013) poolt läbiviidud uuringutes osalenud üliõpilastele, kes eelistasid suulist tagasisidet, soovivad Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilased saada tagasisidet kirjalikult, sest siis on neil võimalus vajadusel tagasiside uuesti läbi lugeda. Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilased loodavad sooritusele tagasiside saada viie päeva jooksul peale sooritust, mis on võrreldes NUSi uuringutest osalenud üliõpilastele kiiremini, nemad soovisid tagasisidet saada kahe nädala jooksul.

Sarnaselt teoorias välja toodud uuringutele on suurimateks põhjusteks, miks tagasiside ei ole edasiviiv selle pealiskaudsus ning see, et üliõpilastele on tagasiside arusaamatu. Üliõpilased ootavad õppejõududelt konstruktiivset tagasisidet, mis toob välja soorituse tugevused ja arendamist vajavad kohad ning ootavad konkreetseid põhjendusi ning suunamist, kuidas tulevikus tulemuslikum olla.

Tudengid eelistavad saada tagasisidet õppejõududelt, kuid võimalusel sooviksid nad saada seda ka kaasõpilastelt, sest see võib ostutada edasiviivamaks, kui õppejõududelt saadud tagasiside. Tagasiside võiks olla positiivne, sest see innustab edasisi sooritusi paremini tegema, kuid samal ajal pakuks uusi vaatenurki probleemile ning ei unustaks soorituse puudusi. Suurem osa vastanuist reflekteerib peale tagasiside saamist, kuid vähesed teevad seda kirjalikult. Üliõpilased tõid välja, et reflekteerimine on oluline, et vältida tulevikus samade vigade kordumist.

Kokkuvõte

Artiklist selgub, et üliõpilased peavad tagasiside saamist väga oluliseks ning paljudel vastanuist on kokkupuude olnud ebapiisava või arusaamatu tagasisidega, mis ei aita kaasa nende arengule ning ei ole edasiviiv. Üliõpilane otsustab ise, milline tagasiside ning mil määral on tema jaoks kasulik, tudeng võib otsustada tagasisidet ignoreerida ning sellest mitte õppida. Edasiviiva ja arendava tagasiside üheks eelduseks on üliõpilase enda poolt läbiviidav refleksioon ning mõtestamine.

Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste instituudi üliõpilased eelistavad tagasisidet saada pigem õppejõududelt, kui kaas üliõpilastelt. Vastupidiselt mujal maailmas tehtud uuringutele, eelistatavad kasvatusteaduste instituudi üliõpilased kirjalikku tagasisidet suulisele, sest sel viisil on neil võimalik tagasisidet hiljem uuesti lugeda ning analüüsida. Tähtis on, et tagasiside ajastus oleks õige, suurem osa üliõpilastest soovib seda saada viie päeva jooksul. Enamik üliõpilasi eelistab positiivset tagasisidet, sest see motiveerib ka edaspidiste soorituste puhul pingutama ning ei tekita negatiivseid emotsioone. Positiivse tagasiside juures võib tekkida olukord, kus üliõpilane ei saa sellest kasu, sest see võib muuta tudengi liiga enesekindlaks (Brinko, 2010) ning kaob huvi end arendada. Negatiivse tagasiside puhul võib aga motivatsioon kaduda ning sellega kaasneb

õppimise efektiivsuse vähenemine.

Allikad

Brinko, K. T. (2010). *The Practice of giving Feedback to improve teaching: What is effective?* Ohio State University Press

Brown, E ja Glover C. (2006) *Evaluating written feedback on students assignments*. Routledge Taylor & Francis Group plc. Oxfordshire

Brown, S. ja Knight, P. (1994). *Assessing Learners in Higher Education*

Brown, S. (2004). *Assessment for learning*. Learning and Teaching in Higher Education

Brown, S. (2006). Using Formative Assessment to promote student learning. kasutatud 12.01.2015. Allikas: <http://www.ldu.leeds.ac.uk/news/events/documents/BrownPowerPoint.pdf>,

Carless, D. (2006). Different perception in the feedback process, *Studies in higher education* 3

College Policy on Feedback on Assessment. Birkbeck University of London. Kasutatud 25.10.2014. allikas: <http://www.bbk.ac.uk/mybirkbeck/services/rules>

Crook, A., Mauchline, A., Maw, S., Lawson, C., Drinkwater, R., Lundqvist, R., Orsmond, K., Gomez, P. ja Park, J. (2012) *The Use of Video technology for providing feedback to students: can it enhance the feedback experience for staff and students?*

Hattie, J. ja Timperley, H. (2007) *The Power of Feedback*. University of Auckland

Kalda, L. (2013). *Milleks meile üliõpilaste tagasiside?* Kasutamise kuupäev 25.10.2014 a. allikas: <http://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/264>

Kidron, A. (2008). *Uuri ja käsiraamat. Miks ja milleks? Kuidas? Mis meetodil*. Tallinn: Mondo

Kuljus, M. ja Tiido, I. (2010). *Üliõpilaste ootused teadustöö protsessis*. Tallinn

Kärtner, P. (2010). *Üliõpilaste uurimistöde juhendamine ja tagasisidestamine*. Tartu: Sihtasutus Archimedes

Merry, S., Price, M., Carless, D., Taras, M.(2013). *Reconceptualising feedback in higher education. Developing dialogue with students.*

Price, M.(2007). *Should we be giving less written feedback?* The University of Edinburgh

Toodring, L-M. (2007). *Andmete analüüs ja tõlgendamine sotsiaalteadustes*. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus

ARTIKLID 2011

ARTIKLID 2012

ARTIKLID 2013

ARTIKLID 2014

ARTIKLID 2015

ARTIKLID 2016

ARTIKLID 2017

ARTIKLID 2018

ARTIKLID 2019

ARTIKLID 2020

ARTIKLID 2021

ARTIKLID 2022

ARTIKLID 2023

Otsi

Privaatsusreeglid

© 2025 Tallinna Ülikool | Haridusteaduste instituut | Andragoogika | CC BY-NC-ND 4.0